

Gaat best lang mee

Het lijkt wel of de wereld buiten is blijven steken in een rare versie van eeuwigdurende oktober. Het is nog steeds veelal verdraaid warm. En ondanks de vele kaalgewaide bomen: ook nog vrij groen. Leuke gele, rode of bruine herfstplaatjes krijgen dit jaar gewoonweg geen kans: kleurt er eens iets rood of geel, gooien heftige regen en najaarsstormen roet in het eten! Ook frappant zijn de nog steeds (het is half december als ik dit schrijf) grote hoeveelheden paddenstoelen. Daarom dan toch maar weer een aflevering over een paddenstoel; de Plooiervoetstufzwam dit keer. Het is een zwam die een lang leven heeft. Je ziet 'm hier in diverse stadia afgebeeld: van een bijna wit, korrelig-stekelig bolletje op een dikke steel tot een donkerbruin ding dat van boven ontploft lijkt. Ik moet je teleurstellen als je denkt dat je hier van doen hebt met een zwam die, eenmaal groot en rijp geworden, met een leuke ontploffing wat leven in de brouwerij brengt.

Welnee: de gehavende steel die je hier ziet is het resultaat van twee maanden treiterend langzaam groeien en aftakelen. Een gepland aftakelen mag ik wel zeggen. Want dit is wel een buikzwam; je weet wel: zo'n paddenstoel die z'n sporen intern – in zijn 'buik' dus – maakt. De sporen zijn zo goed beschermd, maar ook opgesloten. En hoe krijg je ze dan naar buiten zodat ze zich kunnen verspreiden? Een ontploffing was geen optie die bij deze zwam opkwam. Hij hanteert eerder een tactiek van 'de boel laten waaien'. Beetje bij beetje, en over een lange periode. Daartoe helpt een steeltje (hoge bomen vangen immers

veel wind), maar moet ook die 'buikwand' open. Hoe ouder dan ook de paddenstoel, hoe dunner z'n velletje. Hij krijgt eerst een papierachtig geel huidje, waarvan de krullerige stekeljes langzaam verdwijnen. Daarna begint de ronde bol van boven donkerbruin te vlekken, en vallen de gaten erin.

En daar waar gaten in het velletje zitten, kunnen de sporen eruit: succes dus! Langzaamaan slijt de hele 'overkapping' van het bolletje weg, en blijft als het ware een kommetje vol sporen over, dat op zijn punt ook langzaamaan steeds verder wegslijt. Aardig punt hierbij is, dat

de hierin vallende regendruppels niet alleen de sporen doen opstuiven en zo de verspreiding helpen; maar dat het regenwater vervolgens bijna niet wegkomt uit het kommetje! En dan krijg je ieniemienie vijvertjes op steeltjes. Vast niet helemaal de bedoeling...

